

Uitbreken kolossale nederlaag van socialisme

In deutscher partypers geen sprake meer van klassenstaat van enig soc. inzicht in karakter v' oorlog: niet meer kapitalisme, imp. machthebbend v' Duitschland oorzaak v' oorl., maar alleen gemeene aanval v' Rusland. Daarom niet dan solidariteit met Duitse bourgeoisie. Daarom ook geen sprake v' klassenstrijd - Hier er voorheen hoorde, omdat onder wapenswet zoiets niet geduld - Maar geen neg. maar posit. eigenschap. Ziekt er voorbeelden Pr. BZ, Vorwärts.

Hier illusie, na deze episode weer gewoon. Illusie omdat ze uit deze smeltkweker anders dan eind Periode arbeid. geestelijks totaal in afhang v' buur, alle soc. inzicht er uit gesjaagt -

Welke vormen, welkomst -

Ditwijfje gezegd welbetr. - welbetrov. - In deze vorm onjuist - wel veel wel nieuw inzicht, maar alleen niet voldoende -
Werd Duitschl. geheel verdragen en wel vooral, doordat militaire voorber. niet in orde was, zoals de debacle v' Waterloo en 1807 by Jena, v' Fransche keizerrijk 1870 by Sedan - dan was een revolutie in Duitschl. onvermijdelijk. Dan had de militaire heerschershelse haar prestige verloren - dan groot deel der Bevolg. in opstand tegen deze onbruchbare regeringsmethode, met prolet samen jomkerheersch. oprij, en een burgerlyk-liberaal regime zou komen. Daarvan nu geen sprake. De militaire leiders v' Duitsch rys zyn voor hun taak berekend gebleken: van standpdt v' voorber v' oorl. weinig te verwachten. De overwinning te land verhinderd - Israëlenkraans om hun hoofd -
Buur, vaster dan ooit in hun Can. Ook grootste delen v' proletariaat -
Die politiek der SD, altyd tegen ^{system} militarisme te vechten, alle eerst op/aan, altyd scherp tegen militarisme en oorl., te heel verachtijnt nu grobbe mania's v' arb. in 't licht v' behrouwbaar gemopper en dom voorbijgaan aan behoeft v' ryk: Ureger tegen oorlogschepen, nu wérnich veel meer - juiste kern, daarin ~~het~~ oppervlak. soc. ina mani; holheid der prop. en van 't parlem. geschepter. Deze scherpe princ. opp. had als conseque. geledcht, doch nu scherpe strijd, t'g op straat, of minstens in ryklijdaz. etc

Den reuer 1. effectief verlies v' stemmen 2. verbuigerd. der partijpolitiek -

De duitsche socialdemocratie en de oorlog.

De uitbarsting van den oorlog heeft in groot klaarheid twee dingen onthuld, die men van te voren wel eenigszins benaderd vermoed en instinctief gevoeld had, maar toch niet met die scherpte kon voorzien en afmeten: de zwakheid der sociaal-democratische arbeidersbeweging en de geweldige kracht van het imperialisme.

Men kan zeggen, dat de ontwikkeling der gebeurtenissen in de laatste Juliweek zoo plotseling, zoo ~~overtuigend~~ onverwacht en verbijsterend de menschen overviel, dat ze geen tijd hadden, te overwegen, te besluiten en te handelen, en ze in den oorlog zaten, voor ze goed en wel wisten, wat er gebeurde. Een zoo snelbesluitende aktiviteit, als hier noodig gevreesd was, ^{om} op tijd grote proletarische massa's met ~~een~~ volle kracht tegen de oorlog op de been te brengen in nietsontziende demonstraties, is in een arbeidersbeweging eigenlijk onmogelijk. ~~Werkbaar~~ De diepe ~~werkbare~~ opoffering gerichte ~~menschen~~ vastberadenheid tot strijd kan eerst langzaam groeien en rijpen. In elke revolutie ging het nog (bv. in Februari 1848 in Parijs) ^{aan de leiding van boven} zo: het begon langzaam, onzichtbaar, en naarmate ~~aan~~ de strijd voortging, groeide de moed, de massa, de organisatie, het zelfbewustzijn en groeide ook het doel. ~~Een~~ Een militaire organisatie, die op onvoorwaardelijke gehoorzaamheid beruot, ~~kan~~ kan snel bereid zijn, zowals ~~aan~~ nu gebleken is. Men kan zich voorstellen, dat een party leiding ~~aan~~ een gelykoors, trotsch initiatief besield, even snel haar massa's oproept en in 'gevecht voert, als de ~~staat~~ regering ~~aan~~ en dese zoo den weg verpert en verhindert, haar oorlogspolitiek door te zetten. Dat de bureaucraten, die de Duitsche partij beheerschen, daartoe absoluut niet de mensen zijn, is zoo algemeen bekend, dat niemand dat van hen verwacht heeft. ~~Werkbaar~~ Och was het denkbaar geweest, dat de volksmassa's zoo in ^{verbittering en} opstand verkeerden, dat zij van zelf losgebroken waren. Maar ieder, die de ordelijke discipline van de Duitsche arbeidersbeweging kent, wist vooruit, dat ook zoiets niet zou voorkomen. Men is zoo gewend, alles rustig overleg te doen / alleen volgens genomen besluiten te handelen dat

De oorlog

Voor het uitbreken van den oorlog komen tweéélei factoren in aanmerking, positieve en negatieve: ten eerste de krachten, die hem direct bewerkt hebben, en ten tweede het uitblijven van de weerstanden, die hem hadden moeten verhinderen.

De positieve oorzaken zijn bekend genoeg en reeds herhaaldelyk uiteengeset. Ze zijn samenvatten in het woord imperialisme. De Balkanaangelegenheden dienden slechts als eerste stoot; dat deze stoot tot een algemeene Europeesche oorlog leidde, ligt natuurlyk in ~~het karakter van de~~ het wesen der Europeesche ~~moeilijkheden~~, der ~~voortdurende~~ groothapitalistische maatschappij in Europa. De drijfkracht der ~~moderne~~ kapitalistische politiek is niet meer als in vroegeren tijden ~~een~~ eenvoudig streven naar afzetmarkten; het is in de eerste plaats een streven naa' kapitaal, afzet, kapitaalbelegging. Het kapitaal, dat zich ophoopt, moet winstgevend aangelegd worden en daarvoor zijn vooral vreemde, onontwikkeld landen en werelddeelen & meest geschikt. Daar zijn rijke natuurschatten, ~~mineralen~~ of produkten der plant- en dierenwereld ~~(ertsen, petroleum, kaarsylcoek, ivoor)~~ direct in te zamelen of door ontgunning of plantagekultuur te winnen; daar zijn arbeidskrachten in overvloed te exploiteeren; daar zijn regeringen, die geld ~~hebben~~ willen en daarvoor de rydommen des lands voor een prijje aften: daar zijn, om de kapitalistische ontwikkeling in te leiden en de produkten weg te kunnen voeren, in de eerste plaats ~~spoorwegen~~ ^{verkeermiddelen, vooral} en havens nodig. Deze kapitaaluitvoer is niet eenvoudig een uitvoer van geld; ~~maar~~ zelfs bij leeningen ziet de vreemde regering zelden geld, daar dit dadelyk voor ~~of~~ aanhoopen van kanonnen, geweren, spoorrails e.d. gebruikt wordt. Het kapitaal wordt geëxporteerd in den vorm van produksiemiddelen, locomotieven, machines, rails, of van oorlogsmaariaal, en de ~~re~~ kapitaalwinst, die uit het vreemde werelddeel terugvloeit, komt in den vorm van

waren, die meestal als ~~producten~~ grondstoffen voor de Europeesche ~~en~~ industrie dienen. Zoo is ~~de~~ kapitaaluitvoer ~~producten~~ ~~vooral der ijzerindustrie~~ ~~te gelykertijd~~ uitvoer van ~~producten~~ der grootindustrie (en invoer van grondstoffen; het is daarom klar dat de ~~grootindustrieën~~ ~~grootindustrieën~~ ~~opreken~~ ijzerindustrielen met de grote banken lesamen de dragers zijn van ~~het~~ imperialisme, de politiek die ~~is~~ in dienst van ~~de~~ kapitaaluitvoer staat. ~~De~~ In tegenselling tot de vroegere warenhandel, die ~~de~~ oppervlaktige aanraking met de onbeschaafe en halfbeschaafe volken ~~had~~ noodig had, eischt deze kapitaalbelegging in vreemde landen, dat men er politiech meester is en de oude zeden en rechtsoormen zoo verandert, als voor de nieuw ingevoerde kapitalistische bedrijven noodig is. De vreemde landen worden daarom of ~~veroverd~~ ^{direct veroverd} en tot kolonien gemaakt, of onder ^{gedeelfeke} ~~behoud~~ van hun eigen regering en beambtendom in afhankelijksheid gebracht, waarvan Egypte, Turkijs, Perzie, China verschillende trappen toonen.

~~Het~~ Het grootkapitaal heeft daarbij de hulp van de ~~staat~~ staat met zijn sterke machtsmiddelen noodig; ~~de~~ geheele politieke en militaire ~~machinerie~~ machinerie van de moderne staatsmacht wordt in dienst van dese machtigste en invloedrijkste kapitaalmachten gesteld. ~~Deze~~ ~~de~~ ~~de~~ ~~politieke~~ ~~zijn~~ ~~de~~ ~~staaten~~, ~~waar~~ ~~zij~~ ~~zich~~ ~~In~~ ~~de~~ ~~19~~ ~~de~~ ~~eeuw~~ hebben zich uit de oude vaak loevallige politieke eenheden en veelheden de nationaalstaten gevormd, ^{op sterker gevestigd,} wier bewoners door gelykheid van taal en gemeenschap van geschiedenis meer of minder natuurlyke eenheden vormden. ~~Zy~~ Zy zijn 't product van de behoeftje der opkomende kapitalistische produktie van grote gesloten eenhedsgebieden; zy worden nu de dragers ~~der~~ imperialistische politiek ~~van~~ van het moderne geconcentreerde grootkapitalisme. Elk land tracht in vreemde werelddeelen grote gebieden direct of indirect onder zijn politieken ^{onder de} ~~en~~ economische heerschappij van zijn kapitalisten te brengen. Daarby ~~zijn~~ ~~zij~~ treden zy als mededingers ~~op~~, die met elkaar om de grote buit ~~hebben~~ ^{ruijke rijken} en om deser shijf te kunnen voeren, zich geweldigt wapenen. De verbrokkeling van Europa in een aantal kapitalistische nationaalstaten heeft bij het ontstaan ^{historisch overgeleverde} ~~de~~ kapitalistische

~~xherpe tegendellingen en~~
 zekelyk tot gewelvige militaire toerusting tegen elkaar ~~over de wereld~~
~~voeren, tot telkens terugkeerende uitvallen, die eindelyk in een wereld-~~
 oorlog losbarsten.

Natuurlyk stond daarby niet ieder alleen tegen allen; door bondgenootschappen
 zocht ieder zich te versterken en ~~sinds een~~ ^{sinds een} jaar of tien ~~is~~ daarruit de
 tegenstelling van twee grote groepen gegroeid, twee driebonden, waarom zich
 kleinere staten, ^{soharen} deels neutraal, deels meer of minder afhankelyk. Het is geen
 toeval, dat juist eenerzys Duitschland, Oostenryk, Wacie, anderszys Frankryk,
 Pruiland, Engeland ^{als bondgenooten} elkaar gevonden hebben; de drie laatsten besitten grote
 koloniale gebieden, de drie eersten besitten weinig en willen meer kolonien hebben.
^{om zo te zeggen} Het is een verbond van de hongerigen tegen het verbond van de zatten, het verbond
 van de nieuw opgekomen kapitaalmachten, die de wereld haast geheel verdeeld vonden,
 tegen de oude reuzenrijken. Duitschland, ~~de~~ geweldig opstrevende derde wereld-
 macht — die in ijzerproductie zelfs Engeland al voorby ^{gerent} is en alleen door
 Amerika overtroffen wordt — is de drijfkracht van dese geheele beweging; met
 zijn reusachtig toenemende productie van waren en kapitaal voelt het zich
 behoeft in zijn oude grenzen, zijn oude invloed en zijn schamel hoogje arme
 kolonien. Het heeft in korte tijd een reusachtige vloot gebouwd, zijn leger
 geducht versterkt en de laakste „Wehrbeitrag“ van 't vorige jaar toont, dat de
 Duitsche bourgeoisie ^{oor self} er geld voor over heeft.